

**KONSULTANT WOJEWÓDZKI W DZIEDZINIE MIKROBIOLOGII LEKARSKIEJ W WOJEWÓDZTWIE
WIELKOPOLSKIM**

dr med. Tomasz Ozorowski

*Sekcja ds. kontroli zakażeń szpitalnych Szpitala Klinicznego Przemienienia Pańskiego UM im. Karola
Marcinkowskiego w Poznaniu , ul. Długa ½, 61-848 Poznań*
tel. (61) 8549252; tel. kom. 603136159; fax(61) 8529472; e-mail: mikrobiologia@poznan.uw.gov.pl

---

KW/ML/6/2020

Poznań, dnia 28.08.2020

**SZANOWNI PAŃSTWO
RODZICE DZIECI SZKÓŁ WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO**

Wkraczamy w rok szkolny, którego przebieg ze względu na pandemię charakteryzuje nieprzewidywalność w zakresie sposobu prowadzenia edukacji.

Ze względu na zawodowe zaangażowanie w zwalczanie COVID-19, chciałbym Państwu przedstawić podsumowanie użytecznej dla rodziców, dzieci i nauczycieli wiedzy o wirusie SARS-CoV-2. Należy uwzględnić, że nadal nie znamy wielu istotnych elementów rozprzestrzeniania się wirusa, m.in. w jaki sposób otwarcie szkół wpłynie na przebieg epidemii. Wiele raportów, w tym WHO, wskazuje, że brak możliwości prowadzenia edukacji w klasach będzie miał poważne długofalowe negatywne skutki dla naszych dzieci. Dotyczy to nie tylko wykształcenia, ale również sposobu funkcjonowania społecznego i nasilenia częstości występowania zaburzeń zdrowia psychicznego.

Możemy określić trzy istotne poziomy działań, które będą miały wpływ na możliwość bezpiecznego funkcjonowania szkoły:

- społeczność lokalna (gmina) – im mniej występuje zakażeń w gminie (referencją jest brak nowych zakażeń w ciągu ostatnich 14 dni) tym mniejsze prawdopodobieństwo zakażenia w szkole; utrzymanie pod kontrolą wirusa zależne jest od przestrzegania w obszarze publicznym zasad dystansu, noszenia masek i prowadzenia higieny rąk oraz od poddawania się badaniom i samoizolacji w przypadku podejrzenia zakażenia
- społeczność szkolna – z jednej strony władze szkolne wdrażają zalecenia sanitarne, z drugiej strony społeczność szkolna (rodzice, nauczyciele, pracownicy szkoły, dzieci) zachowują się w sposób odpowiedzialny tj. przestrzegają ustalonych zasad, wspierają się wzajemnie w sytuacjach krytycznych np. poddana całej klasy kwarantannie
- poziom rodziny – ufamy innym i sami zasługujemy na zaufanie – nie posyłamy do szkoły dziecka chorego, z objawami covidowymi, poddajemy się szybkiej diagnozie i informujemy władze szkoły.

Poniżej umieszczam odpowiedzi na pytania, które najczęściej pojawiają się w kontekście otwierania szkół w warunkach epidemii.

Życzę Państwu utrzymania bezpiecznej szkoły!

dr med. Tomasz Ozorowski
Specjalista mikrobiologii lekarskiej
Konsultant wojewódzki w dziedzinie mikrobiologii lekarskiej

Czy zakażenia COVID-19 mają łagodniejszy przebieg u dzieci ?

Zdecydowanie tak, zakażenia u dzieci przebiegają łagodniej niż u dorosłych. U dzieci w wieku 5-18 lat powikłania zdarzają się bardzo rzadko, a przypadki śmiertelnie są skrajnie rzadkie.

Jakie są objawy zakażenia COVID -19 u dzieci ?

U zdecydowanej większości dzieci zakażenia mają przebieg bardzo łagodny lub wręcz bezobjawowy. Jeśli objawy występują, to najczęściej jest to kaszel i gorączka. Inne objawy, które mogą wystąpić (odsetek dzieci, u których występują poszczególne objawy):

- objawy ze strony przewodu pokarmowego: nudności/wymioty 11%, biegunka 13%
- bóle mięśni 23%
- bóle głowy 28%
- objawy zapalenia gardła 24%
- katar 7%
- zaburzenia węchu i smaku występują u nie więcej niż 10% objawowych zakażeń.

Czy są dzieci, u których COVID-19 może przebiegać ciężiej ?

Niektóre schorzenia mogą stanowić ryzyko do cięższego przebiegu i należą do nich: wrodzone wady serca, schorzenia neurologiczne, genetyczne i metaboliczne, przewlekła niewydolność nerek, udokumentowane niedobory odporności, otyłość. **Nie wykazano**, aby schorzenia alergiczne, w tym astma stanowiły czynnik ryzyka cięższego przebiegu.

Jak można odróżnić COVID-19 od przeziębienia i grypy ?

Odróżnienie przeziębienia od COVID-19 może być trudne.

W przypadku przeziębienia:

- Rzadko występuje gorączka, zmęczenie, bóle głowy;
- Częściej występuje katar i cechy zapalenia gardła.

Odróżnianie grypy od COVID na podstawie objawów może być trudne lub wręcz niemożliwe

- W grypie i COVID-19 mogą występować: gorączka, dreszcze, kaszel, skrócenie oddechu, trudności w oddychaniu, zapalenie gardła, katar, ból mięśni i głowy, niekiedy - częściej u dzieci – wymioty, biegunka
- Sezon grypowy z reguły rozpoczyna się w grudniu i trwa do końca marca lub początku kwietnia; w miesiącach wrzesień-listopad zakażenia powodowane przez wirusa grypy zdarzają się niezwykle rzadko
- W przypadku COVID mogą występować zaburzenia węchu i smaku – ale występują jedynie u 10% dzieci
- W przypadku grypy objawy pojawiają się po 1-4 dni od kontaktu z osobą chorą, a w przypadku COVID-19 najczęściej ok. 5 doby (możliwy przedział między 2-14 dniem).

Ze względu na trudności w różnicowaniu przyczyn zakażenia układu oddechowego (również w trakcie rozmowy z lekarzem rodzinnym), dzieci z objawami nawet lekkiego przeziębienia nie powinny uczęszczać do szkoły. Wykonanie badania diagnostycznego (wymaz z nosa i gardła), w przypadku ujemnego wyniku, zdecydowanie zmniejsza prawdopodobieństwo zakażenia COVID-19, ale go nie wyklucza.

Jak można odróżnić COVID-19 od alergii ?

W przypadku alergii podobne epizody reakcji uczuleniowych powinny zdarzać się wcześniej, głównie w okresie wiosennym związanym z kwitnieniem. Wyraźna poprawa po lekach anty-alergricznych. Należy również zaznaczyć, że różnicowanie między epizodem alergii a zakażeniem może być trudne również dla lekarza rodzinnego

Objawy częściej występujące w COVID-19	Objawy, które mogą występować w obu sytuacjach	Objawy częściej występujące w sezonowej alergii
Gorączka i dreszcze Bole mięśni Nowa utrata smaku lub powonienia Nudności i wymioty Biegunka	Kaszel Skrócenie oddechu i trudność w oddychaniu Zmęczenie Ból głowy Cechy zapalenia gardła Katar	Swędzące oczy Kichanie

Co zrobić w przypadku wystąpienia objawów COVID-19 ?

- pozostań w domu,
  - w większości przypadków COVID-19 będzie przebiegało łagodnie i nie będzie wymagana opieka lekarska
  - odseparuj się od innych ludzi
  - w przypadku objawów wskazujących na COVID -19: należy poddać się izolacji przez okres nie krótszy niż 10 dni od początku objawów
- należy skontaktować się z lekarzem rodzinnym: lekarz rodzinny ma ograniczone możliwości zróznicowania przez telefon czy objawy infekcji dróg oddechowych lub gorączki mają związek z zakażeniem COVID -19; aktualnie lekarz rodzinny nie może zlecić badania w kierunku COVID-19 , może jedynie sugerować kontakt z sanepidem , szpitalem zakaźnym przy ul. Szwajcarskiej lub pobliskim Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym (niebawem planowana zmiana dająca możliwość zlecenia badań lekarzom rodzinnym)
- można skontaktować się z infolinią laboratorium Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu; aktualnie jest to jedyny stały punkt pobrania działający jako DRIVE-THRU przy ul. Rokietnickiej, gdzie można umówić godzinę przyjazdu i pobrania materiału na badanie; za pomocą infolinii zweryfikujesz wskazania do wykonania badania i ustalisz godzinę przyjazdu na pobranie; badania są bezpłatne; wynik może być dostępny w ciągu 24 godz. (zależne od obciążenia laboratorium) , **rejestracja telefoniczna czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00, tel. 61 845-27-50**, strona internetowa: <http://uczelnia.ump.edu.pl/covid>; prawdopodobnie punkty pobrania powstaną również w innych regionach wielkopolski

Gdzie mogę uzyskać informacje dotyczące izolacji i kwarantanny?

- całodobowa infolinia: 48 222500115
- telefony Powiatowej Stacji Sanitarnej i Epidemiologicznej w Poznaniu : 609 794 670, 61 646 78 57, 61 646 78 67, 61 646 78 22, 61 646 78 20, 61 646 78 88 ,61 646 78 72, 61 646 78 63, 61 646 78 60.